TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
Phone: Office 365, Editorial Dep't 832
Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Elis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Savo, Toivo A. Johnson, A. N. Koskela.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Hiilituotannon militarisoiminen

Eräät vaikutusvaltaiset ryhmät Yhdysvalloissa vaativat nykyisin kivihiilituotannon asettamista hallituksen kontrolliin. Kivihiilimonopooli on paisunut kömpelöksi hirviöksi, joka häiritsee kankeudellaan itsensä kapitalistisen järjestelmän säännöllistä toimintaa. Yhdysvaltain kivihiilimonopoli tarjoaa parhaimpia esimerkkejä kapitalismin kehittymisestä asteelle, missä se kömpelyydellään uhkaa tuhota itsensä. Ankara hiilipula vallitsee, vaikka täällä löytyvät mailman rikkaimmat hiilikaivokset, vaikka tuotantotekniikka on korkeimmilleen kehittynyt, niin että amerikalainen hiilenkaivaja voi tuottaa yksilöä kohden enemmän kivihiiltä vuorokaudessa kuin missään muualla. Tästä huolimatta vallitsee kuitenkin kivihiilestä puute, sen takia seisoo tehtaita, moneen idän kaupunkiin ei ole saatu millään keinoin riittävästi hiiltä, kaivokset runnaavat ainoastaan pari kolme päivää viikossa, puhumattakaan siitä, että köyhempi kansanaines kärsii vilua koska se ei kykene ostamaan hiiltä tavattoman kalliin hinnan takia.

Kaikkeen tähän on syynä se, että kivihiilitrusti kykenee täydellisesti kontrolloimaan markkinat ja hinnat. Se kykenee kiskomaan kivihiilestä oman hintansa, tarvitsematta pelätä kilpailua, ja hinnat ovat mahdollisimman korkeat, niin korkeat kuin suinkin voidaan irti kiskoa. Voitot ovat sitä mukaa myös lihavat. Mitä liikuttaa monopolia se seikka, että kivihiilituotanto ei toimi yhteiskunnan tarpeita vastaavasti, niinkauan kuin liikkeestä vain saadaan suuret voitot. Tuotantoahan johdetaan liikevoittojen hankkimiseksi ainoastaan.

Katsokaamme miten kivihiiliteollisuus toimii nykyisin. Niinkuin tiedetään suurimmat kivihiilikorporatsionit omistavat omat rautatiensä, kuljettvat tuotantonsa markkinoille omilla vaunuillaan. Kivihiilenkuljetuksessa ansaitaan suuria voittoja, joten trusti luonnollisesti kuljettaa hiilensä markkinoille omia kulkuneuvojaan käyttäen. Trustin kontrolloimat kulkutiet eivät kuitenkaan ulotu kaikille seuduille, joten nämä seudut joutuvat epäedulliseen asemaan. Näillä seuduilla vallitsee puute kivihiilestä, jota koetetaan hankkia kaikenlaisten välikäsien kautta. Kysyntä on suuri, joten hinnat voidaan pitää korkeimmillaan. Kivihiili virtaa kuitenkin markkinoille trustin omia välineitä myöten, ja kun paikat ovat virranneet täyteen, jää kivihiili seisomaan vaunuihin, kunnes vaunut kulutuksen kautta taas vapautuvat. Tällä välin tulee kaivannoilla puute kivihiilivaunuista, joten kaivannot joutuvat seisomaan kunnes saadaan taas tyhjiä vaunuja täytettäväksi. Tämmöinen suoraan vaunuihin lastaaminen säästää eniten työtä, joten kivihiiliyhtiöt eivät vaivaudu nostamaan kivihiiltä säiliöön monin kerroin käsiteltäväksi. Yhtiöitä ei liikuta vallitseeko kivihiilipula joillakin seuduilla, se tahtoo kikivihiilen tuottamisesta ja jaosta ainoastaan itselleen kaiken hyödyn.

Kivihiilen tuottamisesta maksetaan kaivosmiehille keskimäärin $3.50 tonnilta. Viime lokakuulla kaivantoyhtiöt perivät maksua kovasta kivihiilestä $14 ja $15 tonnilta kaivosaukoilla vaunuihin lastattuna. Kivihiili myytiin omalle tukkuliikkeelle usein $18 tonni ja lopullinen kuluttaja sai maksaa $20:stä aina $25:iin tonnilta. Tästä selviää miten suuria voittoja yhtiöt niittivät. Nämä seikat ovat todettu senaatin teollisuus-valiokunnan kuulustelussa.

Kapitalistisissa ryhmissä käsitetään minkälaiseksi siittäjänsä syöväksi hirvióksi hiilimonopoli on muodostunut, joten on otettu esille kysymys monopolin saattamisesta hallituksen kontrollin eli säännöstelyn alaiseksi. Siinä mielessä on kongressissa tehty esitys laiksi, joka tunnetaan esittäjänsä Calderin nimellä. Senaatin varovaiset kapitalistit, jotka katselevat epäluuloisuudella kaikkea hallituksen kontrollia, ovat nykyisin tutkineet Calderin-lain edellytyksiä. Lakia on käynyt m. m. puolustamassa valtioiden välisen kauppakomission puheenjohtaja Thompson, joka tunnusti nykyisen tilanteen sellaiseksi, että "kilpailu Amerikan teollisessa yhteiskunnassa on nyt saavuttanut semmoisen asteen, jossa sitä täytyy keinotekoisesti ylläpitää hallituksen välityksellä." Hänen mielestään hallituksen säännöstelyn alaisuus on välttämätöntä, jos tahdotaan estää "teollisuuksien kansallistuttamista", joka muussa tapauksessa olisi edessä.

Epäilemättä kapitalistit näkevätkin Calderin lain edulliseksi. Senhän kautta koetetaan vain turvata kapitalistista järjestelmää. Mitään kilpailua luonnollisesti ei syntyisi sillä "keinotekoinen kilpailu" ei voi olla kilpailua. Mutta laki turvaisi hiilimonopolin kansan ja työläisten hyökkäyksiä vastaan ja säännöstäisi jonkunverran kivihiilen jakoa, tietystikin turvaamalla kapitalistien voitot. Siinä nimittäin on muuan poikkeuksellinen määräys, mikä valtuuttaisi presidentin militarisoimaan hiiliteollisuuden, rautatiet ja hiiltä markkinoille kuljettavat laivat lakon uhatessa. Laki kytkisi hiilenkaivajat suoranaiseen pakko-orjuuteen. Riistettäköön heitä miten paljon tahansa, heillä ei olisi oikeutta ryhtyä lakkoon. Lakon uhatessa he joutuisivat sotakomennon ja sotalakien alaiseksi, jolloin olisi vain kaksi vaihtoehtoa: totella tai joutua ammuttavaksi.

Tähän päämäärään pyrkii kapitalismin rautakorko kaikilla teollisuuden aloilla. Suuren valtansa sokeassa lumossa, se ei edes huomaa sitä itseään uhkaavaa kuolenmanvaaraa, mikä tämmöisessä orjuuttamisessa ehdottomasti piilee. Korkeintaan kapitalismi pystyy ainoastaan viivyttämään lopullista romahdustaan.

MILJOONAN MARKAN RAHASTON LAHJOITTAJILLE

Viimeisessä S. S. Järjesön edustajakokouksessa Waukegassa, Ill. tehtiin perinpohjainen selostus miljoonan markan rahastosta ja edustajakokouksessa oli kaikenlaiset asiakirjat ja "dokumentit" saapuvilla siltä varalta, jos joku epäilisi, tai haluaisi lisäselostuksia. Kukaan ei halunnut mitään lisäselostuksia päälle siitä mitä tilivelvolliset selostivat. Näytti että päästään selostamasta tätä miljoonan markan rahastoa ja voidaan ryhtyä muihin järjestöä rakentaviin töihin.

Mutta tässä erehdyttiin.

Raivaaja oli keksinyt uuden valtin. Se ennen syytti toimeenpanevaa komiteaa siitä, että oli lähetetty rahat Suomeen huhtikuulla, jolloin kurssi ei ollut rahastolle niin edullinen kuin se olisi ollut aikaisemmin. Nyt se syyttää siitä, että rahat on lähetetty korkean kurssin aikana, mutta vain miljoona sinne mihin ne olisi määrä lähettää ja lähes puolitoista miljoonaa on rosvottu.

Näin hävittömillä ja alhaisilla valteilla koettaa joku Syrjälä ja Kumpp. puolustaa "Sosialistipuolueen asiaa".

Toimeenpaneva komitea kokouksessaan huhtik. 18 p. päätti lähettää rahat Suomeen, kun oli selviydytty oikeistolaisten saboteesista sen verran, että lähetys oli mahdollinen. Lehdissä, myös Raivaajassa, julkaistussa pöytäkirjassa sanotaan tämä tosiasia. Kurssi oli silloin Amerikan Expressiyhtiöllä (huhtik. 30 p. jolloin lähetys tehtiin) $5.44 senttiä sata Smk. Nielsen ja Lundbeck $5.-40. Työmiehestä saimme kumminkin $5.30 sata Smk. Tässä ensimäisessä lähetyksessä lähetettiin $48,217.08, josta saatiin 910,000,00 Smk. Myöhemmin kun rahaa karttui ja kun saatiin asioita järjestetyksi Suomessa, huolimatta Raivaajalaisten saboteesista täällä, sosialidemokraattien ja Suomen ohranan saboteesista Suomessa, lähetettiin lisää. Tarkoituksena oli, että kaikella muotoa täytyy saada miljoona täyteen ja lähetys tehtyä ennen joulua, että S. S. Järjestö vosi joululahjaksi lahjoittaa miljoonan markkaa Suomen Sosialistiselle Työväenpuolueelle. Kurssi oli silloin 40.50 Smk. dollarista ja kun laskettiin tarkasti, huomattiin, että korkojen lisäksi mitä aikaisemmin lähetetty rahasto on Suomen pankeissa ansainnut, kaikkiaan 21,150.00 Smk., tarvitsee vielä lähettää 1,756.00 lisää josta edellämainitun kurssin mukaan tulee 69,907.50 Smk. Näin saatiin miljoona täyteen niin ajoissa, että se ehti joululahjaksi perille. Suomen valtiolle vielä piti maksaa sotaveroja 1,057.50 Smk.

Tälläinen on tiliasema. Näin tässä on menetelty. Haluaisin tietää missä on se Raivaajan selittämä puolitoista miljoonaa markkaa, joka näistä rahoista on hukassa. Mutta eihän se ole ensi kerran kun Raivaaja on laskuissaan TAHALLISESTI erehtynyt. "Erehtyminen on heidän samoin kuin muittenkin oikeistolaisten vahvempia puolia.

Se että Suomen Sosialistinen Työväenpuolue on meille antanut kuitin jo marrask. 10 p. ja että Suomen Työmiehessä ilmoitetaan että jouluaattona on puoluetoimistoon saapunut tieto, että miljoonan markkaa on perillä luovutettu heille, ei merkitse mitään tovereille joka ymmärtää, tai edes koettaa rehellisesti ymmärtää tilannetta Suomessa. Mikä pakko heidän olisi ollut jo marraskuussa ilmoittaa saaneensa rahat ja siten saattaa monta seikkaa, jotka meille ovat tuntemattomat, vaaran alaiseksi. Täytyy ottaa huomioon että "raivaajalaisia" on Suomessakin ja heillä apuna ohrana.

Lopuksi liitän tähän Suomen tovereitten lähettämät terveiset:

"Suomea puhuvat toverimme valtameren toisella puolella: Ottakaa vastaan parhaat kiitoksemme. Olkaa vakuutettuja siitä että lahjanne tulee käytettyä köyhälistöluokan etujen mukaisesti. Meitä kannustaa luokkataistelumme selvänäpitämiseen kaikkien maitten köyhäilstön yhteinen asia ja kymmenien tuhansien murhattujen aateveljiemme muisto. Heidän viaton verensä on virrannut Pohjolan talvisille hangille."

Lopputilitys tehdään rahastosta niin pian kun kaikki osastot ovat tilittäneet miljoonan markan rahastonsa keskusvirastoon edustajakokouksen päätöksen mukaan. Tilitykset julkaistaan lehdissä ajallaan.

Henry Askeli.

KUKA OMISTAA YHDYSVALLAT

Kapitalismia reformeeraavat keskiluokkalaiset ja pikkuporvarillisesti ajattelevat maanviljelijät ovat aina trusteja vastustamassa ja omaisuuksien keskittyminen on heille kauhistus. Mutta se kuitenkin muodostaa yhteiskuntataloudellisen pohjan ja välttämättömät edellytykset yleiselle kansan enemmistön proletariseeraantumiselle ja sen kautta tietä yhteiskunnalliselle vallansiirrolle. Tätä asiaa eivät reformeeraajat käsitä. Siksi epätoivo, siksi hapuileminen ja kaikenlainen himphamppu heidän keskuudessaan on niin yleistä.

Mutta hyviä tietoja he joskus yhteiskunnasta kokoavat ja esittävät.

"Kolmekymmentäkolme henkilöä omistavat noin kaksi prosenttia Yhdysvaltain kansallisomaisuudesta", lausui maanviljelijäin kansallisen neuvoston tirehtööri George P. Hampton.

"Vuotena 1918", sanoi Hampton, "arvioi tunnettu tilastotieteilijä Richard Spillanne, että 22,696 miljoneeriä omistavat 27.-2 prosenttia kansallisesta omaisuudesta, tai yli 68 biljoonaa, kun samalla aikaa 33 rikkainta henkilöä omistavat lähes viisi biljoonaa, eli suunnilleen kaksi prosenttia kansallisomaisuudesta. Vuotena 1918 arvioitiin kan sallisen omaisuuden arvoksi 250 biljoonaa. Nyt se arvioidaan olevan 500 biljoonaa. Meidän 23,000 miljoneeriämme omistavat nyt mahdollisesti noin 136 biljoonaa ja ne 33 rikkainta amerikalaista omistavat lähelle 10 biljoonaa. Jos näiden omaisuuksien tuottamaksi puhtaaksi tuloksi arvioidaan ainoastaan viisi prosenttia, niin tulee näiden 23,000 miljoneerin keskimääräiseksi vuosituloksi lähes 300,-000 dollaria."

Luonnollisesti useat heistä ovat sijoittaneet suuret määrät rahojaan veroista vapaisiin arvopapereihin ja omistavat huomattavan osan siitä 40 biljoonasta, mikä on semmoisiin veroista vapaisiin arvopapereihin kiinnitettynä. Joskin perustuslakimuutos tekisi mahdolliseksi näiden omaisuuksien veroittamisen, ottaisi sen aikaansaaminen liian kauan aikaa."

Hampton vaatii kongressin laatimaaan lain, joka tekisi mahdolliseksi näiden omaisuuksien suoranaisen veroittamisen sensijaan, että veroja lisätään kuluttajille, joiden monenkin sisäänotot ovat useita satoja dollareita alle siitä, mitä tarvittaisiin välttämättömiin elintarpeisiin.—Voihan silti kongressilta vaatia sitäkin se, joka ei käsitä itsellään olevan tärkeämpää työtä.

SUOMEN SOS.-DEM. NAISLIITTO IRTI NOSKELAISISTA

Suom. sos. dem. Naisliittotoimikunta on viime joulukuun 27 päivänä pitämässään kokouksessaan päättänyt kehoittaa liittoon kuuluvia naisosastoja eroamaan sosialidemokraattisesta puolueesta ja liittymään Sosialistiseen Työväenpuolueeseen. Tämän päätöksen johdosta ovat liittotoimikunnan noskelaiset jä senet antaneet oman vastajulistuksensa, jossa kehoittavat naisosastoja jättämään huomioonottamatta edellämainittu päätös ja sen perusteella annettu kehoitus koska, kuten he sanovat, päätöksen takana oli vain 4 liittotoimikunnan 7:stä jäsenestä. Tällä tavalla enemmistön päätöstä vastaan toimiva vähemmistö toivoo vielä voivansa järjestää toiminnan naisten keskuudessa sosialidemokraattisella pohjalla. Sikäli kun vooidaan lehtien uutisista päättää, on valtava enemmistö naisosastoista kuitenkin sanoutunut irti noskelaisesta puolueesta ja liittynyt Sosialistiseen Työväenpuolueeseen, joka on Suomen köyhälistön luokkataistelupuolue.

Tarkastakaa Toverin ilmoitusosastoa.

EDISTYSMIELISEN VAIKO TAANTUMUKSELLISEN TYÖV.-LIIKKEEN MUKANA HALUAMME KULKEA?

Ylläoleva kysymys on nykyään S. S. Järjestön jäsenten vastattavana. Yhdysvaltain sos.-puolue on käynyt taantumukselliseksi ja sen mukana kulkeminen merkitsee taantumuksellisen työväenliikkeen kannattamista. Osa järjestömme jäsenistöä väittää sitä vastaan, varsinkin Idän valtioissa, joissa Raivaaja on vuosikausia lietsonut fanaattista uskoa sosialistipuolueeseen, voidakseen siten peitetymmin edustaa omaa turmiollista opportunismiaan. Se onkin sopinut hyvin yhteen sosialistipuolueen edustuksen kanssa, koska sosialistipuolue on auttamattomasti opportunistisen politiikan läpitunkema. Ja sellaisena ollen, on sos.-puolue viime vuosien aikana kokonaan kadottanut Yhdysvaltain kumouksellisten työläisainesten kannatuksen ja luottamuksen.

Tätä viimeksi mainittua seikkaa eivät suinkaan opportunistit yleensä — ja sitä vähemmän sosialistipuolueen johtavat henkilöt — eivät myönnä. He vetoavat viimeisiin Yhdysvaltain presidentin vaaleihin, joissa Eugene V. Debs sai lähes miljoonan ääntä. Mutta se ei itse asiassa merkitse suinkaan edistystä, vaan taantumusta. V. 1912 sai sosialistipuolue lähes saman äänimäärän ja silloin ei ollut naisilla äänioikeutta. Sen mukaan sosialistipuolueen äänimäärän, jos se olisi edes pysynyt paikallaan, olisi pitänyt olla **vähintään kaksi miljoonaa** viime vaaleissa, sillä äänestäjäin luku näissä vaaleissa oli enempi kuin kaksi kertaa äänestäjäin luku v. 1912. Kun nyt ei sos.-puolue saanut kuin saman äänimäärän kuin v. 1912, niin osottaa se selvästi sos.-puolueen taantumista, eikä suinkaan kasvamista. Ja asia olisi vieläkin hullummasti, jos Eugene V. Debs ei olisi ollut presidentin ehdokkaana, vaan sos.-puolueen todelliset "johtajat", esim. Hillquit ja Stedman. Mutta Debsillä on kaunis vallankumouksellinen menneisyys ja sentähden äänesti häntä moni sellainenkin, joka ei hyväksynyt sosialistipuolueen opportunismia. Tulokset täten tulivat vaaleissa paremmat sos.-puolueelle kuin mitä sen opportunistinen ohjelma ja kanta edellyttävät. Mutta kun ne sittenkin osottavat taantumusta, niin selvääkin selvempi on se tosiasia, että sosialistipuolue on kadottanut Amerikan luokkatietoisen työväen luottamuksen. Mainitunlainen työväki laskee sanotun puolueen lukuisien, merkityksettömien reformipuolueiden joukkoon. Ja mille tahansa sellaiselle puolueelle, joka väittää olevansa vallankumouksellinen ja perustuvansa marxilaisen sosialismin opeille, sillä tavalla käy, se puolue silloin on kadottanut kaiken merkityksensä. Niin on nyt Amerikan sosialistipuolueelle käynyt ja sitä ei enää voi pelastaa minkäänlainen polittillinen temppuilu, jota parasta aikaa sosialistipuolueen johtajat kansainväilsyys- y. m. kysymyksissä harjottavat.

Sosialistipuolueen nykyinen kohtalo hyvin suuressa määrässä muistuttaa edeltäjäänsä Sosialistisen Työväenpuolueen kohtaloa. — Oli aika, jolloin viimeksi mainittu puolue näytteli Amerikassa kumoukesllisessa työväenliikkeessä huomattavaa osaa. Mutta sitte se alkoi rappeutua ja kadottaa työläisjoukkojen luottamuksen. Silloin perustettiin sosialistipuolue. Se sai osakseen valveutuneiden työläisten luottamuksen. Se johti toista vuosikymmentä Amerikan työläisten sosialistisia virtauksia. Mutta sitte siinä alkoi ilmetä rappeutumisen merkkejä. Ensimäinen sellainen oli teollisuusunionismin kiivaan ja vilpittömän edustajan, Wm. D. Haywoodin, erottaminen puolueen toimeenpanevasta komiteasta. Sen käsittivät teollisuusunionistit myönnytykseksi gompersilaisuudelle. Tämä harhaaskel saatiin kuitenkin sosialistipuolueessa vielä korjatuksi. Siihen tulvi uusia luokkataisteluaineksia, jotka kontrolleerasivat St. Louisin konventsioonin. Mutta silloin alkoivat opportunistit kiivaan taistelun puolueen "puhdistamiseksi". Jyrkemmät ainekset myös huomasivat mistä oa kysymys ja he alkoivat tekemään kiivaasti propagandatyötä käsitteittensä hyväksi. Ja puolueen jäsenten enemmistö oli heidän puolellaan. Mutta sitte joutui sos.-puolue kapitalistien vainon kohteeksi. Tällöin opportunistit selittivät: puolue on mennyt liian pitkälle; on ruvettava muovailemaan ohjelmia ja päätöksiä suotuisimmiksi kapitalisteille. — Nämä yhdessä muiden syiden kanssa aiheuttivat vasemmistolaisten ensimäiset hyökkäykset puolueen johtoa vastaan. Taistelu kärjistyi oikeiston ja vasemmiston välillä, kunnes se päättyi tunnettuun "puolueen puhdistukseen".

Tässä taistelussa luonnollisesti käytettiin sopivia jos sopimattomiakin keinoja puolelta jos toiseltakin. Mutta lopputulos oli ennenkuulumaton: **puolueen vähemmistö erotti enemmistön.**

Kun tuo "suursiivous" oli sosialistipuolueessa tapahtunut, silloin olisi oikeastaan tervejärkisten luokkataistelijain pitänyt ymmärtää, että nyt sos.-puolue on kadottanut kaiken merkityksensä. Mutta me suomalaiset jäimme vielä "korjaamaan". Me jäimme äänestämään kansainvälisyyskysymyksestä y. m.; m. m. toisessa K. I:een liittymiskysymyksessä me ratkaisimme asian liittymisen hyväksi. Mutta sitte vasta, kun näimme, että puolue kaikista meidän ponnisteluistamme huolimatta käy yhä pahemmaksi, aloimme ajatella eroamista. Ja nyt on järjestömme edustajakokous päättänyt tuon eron. Olemme siis sanoutuneet eroon Yhdysvaltain taantumuksellisesta sos.-puolueesta, mikä merkitsee kohdaltamme edistysaskelta, eikä suinkaan takaaskelta, niinkuin järjestömme opportunistien taholta väitetään.

Sanoin, että jo sos.-puolueen "suursiivouksen" jälkeen olisi meidän oikeastaan pitänyt huomata, että nyt on puolue astunut taantumuksen tielle. Mutta me emme tahtoneet voida sitä uskoa entisestä rakkaasta lapsestamme. Vasta kun käytäntö sen meille osotti, pääsimme järkiimme ja päätimme erota toivottomasta eläjästä.

Tosiaan: Yhdysvaltain sos.-puolue on toivoton eläjä. Sen kunnialliset ajat ovat olleet ja menneet ja nyt se kulkee häviötään kohden. Voi olla, että se elää hiljakseen riutuvaa elämää vielä monia vuosia; mutta tervettä, edistyksellistä eläjää ei siitä enää koskaan tule. Nyt kun siitä lohkeaa pois sen parhain osa — S. S. Järjestö lähes kokonaan — niin siihen ei jää muita kuin luutuneita opportunisteja, terveen, vallankumouksellisen luokkataistelukannan pilkkaajia ja häväistjöitä. Silloin, jos sillä puolueella on vielä mahdollisuuksia tulla Amerikan johtavaksi luokkataistelupuolueeksi, on myöskin Suomen tannereilla, Ruotsin brantingeilla, Saksan scheidemanneilla y. m. s. samat mahdollisuudet omissa maissaan. Mutta siihen mahdollisuuteen ei enää kukaan luokkataistelija voi luottaa.

Yhdysvaltain sosialistipuolue jää luutuneeksi opportunistien puolueeksi. Jo pari vuotta sitte se karkotti luotaan ne ainekset, jotka sitä elävöittivät. Ja nyt lähtevät vapaaehtoisesti siitä ulos viimeisetkin terveet työläisainekset.

Kun meille eroaville sanotaan, että me jätämme Amerikan työväenliikkeen, jättäessämme sos.-puolueen, johtuu mieleeni kysyä näiltä veljiltä (Moosekselta, Kuusistolta, Syrjälältä y. m.): missä on se työväenliike Yhdysvaltain sos.-puolueessa? Sitä ei todellisuudessa **enää** siinä ole olemassakaan. Siihen kuuluu tällä erää joukko lakimiehiä "riilestettimiehiä", y. m. aineksia, jotka ovat **vieraita** todellisen työväenliikkeen ruumistumassa. Mitä siihen vielä varsinaisia työläisiä kuuluu, kyllä ne siitä pian pois karkkoutuvat, kun tulevat asiain oikean tilan ymmärtämään. Heidän sanansa — varsinkin jos ovat ulkomaalaisia — ei siinä kuitenkaan mitään merkitse — mitäpä se siihen kuuluisivat. Ja kyvykkäimmät opportunistiset johtajat vähitellen häviävät puolueesta kuin tina tuhkaan. He menevät paremmille leipämaille, suurempien reformipuoluieden lihapadoille. Useammat heistä nyt jo seisovat toinen jalka maanviljelijäin-työläisten puolueessa tahi puolueettomien liitossa ja toinen jalka sos.-puolueessa. Milloin tahansa he voivat ottaa askeleen ulos sos.-puolueesta. Jälelle jää puolueeseen hyvin tylsä, opportunismiin vannoutunut joukkio, samantapainen kuin on nyt Sosialistisessa Työväenpuolueessa. Jos Debs pysyy edelleen tässä joukkiossa, voi hänen persoonallisuutensa joskus hieman elähyttääkin sitä, kuten De Leon'in persoonallisuus elähytti aikoinaan alati pienentyvää Sosialistista Työväenpuoluetta. Mutta kun hän menee, silloin tulee vielä suurempi tyhjyys eteen kuin mitä on nyt Sosialistisessa Työväenpuolueessa, jolla on edes se etu, ettei se ole suutaan myöten vajonnut opportunismin suohon.

Sosialistipuolue oli edistyksellinen puolue ylempänä mainittuun "suursiivoukseen" asti. Mutta siitä alkoi sen taantumuksellisuus. Kaikki ne ohjelma-, periaate- ja sääntösiivoukset, mitä sen jälkeen on sanotussa puolueessa tapahtunut, ovat olleet luonnollisia ilmiöitä taantuvalle puolueelle. Se aikanaan ei ymmärtänyt ottaa huomioonsa kansainvälisen työväenliikkeen kokemuksia eri maissa, siksi se joutui taantumuksen teille. Jos se olisi proletaarisen luonteensa, uljuutensa ja tinkimättömyytensä vuoksi joutunut sulkeutumaan nykyiseen pienuuteensa, niin silloin olisi kunniallista kuulua sen riveihin; mutta **kun tuo pienuus on tulos tinkimisestä, luonteettomuudesta ja alistuvaisuudesta,** niin asia muuttuu toiseksi — on häpeällistä luokkataistelijan sellaiseen puolueeseen kuulua.

Kysymyksessä ei siis todellisuudessa ole Yhdysvaltain sosialistipuolueen **pienuus,** vaan sen **sisältö ja luonne.** Jos pienikin puolue on edistyvä ja edistyksellinen, niin sen puolesta on kunniakasta taistella. Mutta jos joku puolue on pieni ja mitätön sentähden, että se on taantumuksellinen, että se on polkenut jalkoihinsa proletarisen siveyden, niin sen riveihin on häpeällistä kuulua — se puolue työläisten vallankumouksellisena puolueena on tuominnut itsensä häviöön. Ja siten on nyt Yhdysvaltain sos.-puolueelle käynyt, ja sitä asiantilaa on jo myöhäistä korjata. — Tosin hetken aikaa ylempänä mainittu "suursiivouksen" jälkeen tuntui siltä kuin kansainvälisten suhteiden kanta voisi mainittu puolue vielä pelastua häpeästä — hyväksyttiinhän puolueessa yleisäänestyksen kautta III Internationale — mutta niin ei käynyt. Johtavat opportunistit tahtoivat painaa puolueen mahdollisimman syvälle häpeään, mihin se nyt on vajonnut olemalla mukana Euroopan vastavallankumouksellisten sos.-puolueiden kanssa uutta n. k. äpäri-internationalea perustamassa. On siis aika kaikkien marxilaisten sosialistien hylätä sosialistipuolue.

Mutta valitettavasti meidän suomalaistenkin keskuudessa täydytään vielä asiasta — näin selvästä asiasta — väitellä. Sellaisetkin toverit, jotka ovat ilomielin antaneet roponsa miljoonanmarkan rahaston kautta Suomen Sosialistiselle Työväenpuolueelle, ovat taipuisia väittämään, että Yhdysvaltain sos.-puolue vastaa tällä samaa kuin Suomessa Sosialistinen Työväenpuolue. Miten hassua! Edellä siksimainittu puolue tekee kaiken järjestämis- ja kasvattamistyönsä III Internationalen hengessä; jälkimmäinen sitävastoin **ei periaatteellisesti kaan** hyväksy III Internationalea, puhumattakaan sen liittymisehdoista. Ja kuitenkin nämä puolueet olisivat samanlaisia! Tosiasia kuitenkin on se, että Yhdysvaltain sos.-puolue sekä periaatteissaan että menettelytavoissaan vastaa suunnilleen Suomen tannerilaista puoluetta. Jos luette Suomen sosialidemokratisen puolueen lehtiä, niin niissä huomaatte vältävän aivan samalta perustalta kuin osittain samoilla sanoillakin III Internationalea vastaan kuin mitä Yhdysvaltainkin sosialistipuolueen lehdissä väitellään. Ja aivan samalla tavalla solvaavat Suomen sosialidemokratisesta puolueesta kuin Raivaja täällä solvaa niitä, jotka tahtovat erota Yhdysvaltain sos.-puolueesta. "Puoluepettureita" ne ovat kaikkialla noskelaisten silmissä, jotka jättävät sosialistiluopioiden puolueet.

Mutta vakaumukselliset sosialistit eivät noita noskelaisten nimityksiä pelkää. Mitä enempi noskelaiset rupeavat Raivaajan tavoin, sitä nopeammin marxilainen työväki kääntää heille selkänsä. Sillä tavalla on käynyt Suomessa, Saksassa ja kaikissa Euroopan maissa. Ja niin käy tälläkin.

Mutta kun me jätämme Yhdysvaltain taantumuksellisen sosialistipuolueen, niin mistäs löydämme täältä edistyksellistä työväenliikettä?

Siihen voimme vastata, että jo se on edistyksellisen työväenliikkeen palvelemista, että jätämme taantumukselliset liikkeet syrjään. Sitä paitsi on täällä jo olemassa edistyksellistäkin työväenliikettä. Sitä voimme auttaa. Ja vaikka esim. taloudelliset järjestöt suurimmalta osalta ovat vielä vanhoillisia ja taantumuksellisiakin, on niihin suhteemme toisenlainen kuin puolueisiin, joihin vaapaehtoisesti ja periaatteellisista vakutteista kuulumme — niissä on Amerikassa suuri työala edessämme. Ja oman järjestömme kautta edelleenkin teemme valistus- ja kasvatustyötä. Näinollen on meillä kyllin laaja **edistyksellisen työväenliikkeen työala edessämme** jättäessämme Yhdysvaltain sos.-puolueen. Kysymyksessä siis nyt on vain se, edistyksellistä vaiko taantumuksellista työväenliikettä tahdomme palvella.

Valitkaa, toverit!

Työmiehessä Sos. p. jäsen 15 v:tta.

San Francisco, Calif.

Taas muutama rivi täältä Friscosta, että Toverin lukijat näkevät, että täällä nukuta. Osaston toiminta on koko vilkasta, ainakin alaosastojen, jotka koettavat toiminnallaan avustaa osaston eteenpäin menoa. Kaikki illat näyttävät olevan kovin tarkkaan ylösotetut, koska useasti sattuu, että samana iltana on kahdet ja joskus kolmetkin eri harjoitukset. Työväen liikkeessä tarvitaan kaikkialaisia voimia, kuten puhujia, sanomalehtimiehiä, kirjallisuuden levittäjiä, näyttelijöitä, laulajia, soittajia ja vielä monta muuta komiteaa ja toimikuntaa, jotka kaikki tarvitsevat paikan jossa voivat kokouksiaan ja harjoituksiaan pitää. Siis ei ollenkaan ole ihme että haali jokaisena iltana on tarkkaan ylös otettu. Näin haalin asioista puhuessani johtuu mieleeni sanat, jotka hyvin usein olen kuullut joidenkin vanhojen puolueveteraanien sanovan, että ei näyttelemisellä eikä tanssilla vallankumousta tehdä. Minä en mene väittämään, etteikö noissa sanoissa olisi paljon totta, mutta luulen että näitä asioita voi katsoa toiseltakin kannalta ja silloin ne näyttävät valoisammalta. Esimerkiksi täällä Amerikassa, ainakin nyt vielä tänä päivänä, on kaikkivaltias dollari määrääjänä ja käskijänä. Me emme voi saada minkäänlaisia agitatsiooni- tai muita välineitä, jotka valistustyötä tehdään, jollei meillä ole dollareita. Melkein kaikkialla missä sosialistiosastoja on, toimivat ne aina joskus silloin tällöin iltamia